

Stefan Löfven: Sommartal 2018

Talare

Stefan Löfven
Statsminister

Datum

12 augusti 2018

Plats

Norrtälje

Vänner, Norrtäljebor, ”Vi önskar nog alla ibland att vi hade levt i en lugnare värld [...] Men även om vår tid är svår och förbryllande, så är den också uppfordrande och full av möjligheter.” Så sa Robert Kennedy år 1961. Jag känner samma sak idag. Världen är långt ifrån lugn. Klimatet förändras dramatiskt. Handelskrig startas, hatet växer, och extremhögern är på frammarsch. Falska fakta allt större plats, förvrider de demokratiska samtalen, och gör att allt fler lever i sina egna bubblor, utan att förstå eller bry sig om sina medmänniskor. Ja, vår tid kan verka svår, och förbryllande. Men mitt enkla budskap här idag är ändå detta: Den är fortfarande full av möjligheter. När vi går sida vid sida blir vi oslagbart starka. Samhället går att förändra – om vi håller ihop! * * * För inte länge sedan höll vi på att förgöra vår planet med ozonförstörande ämnen. Men världen samlades – antog Montrealprotokollet – och de ozonförstörande ämnena fasades ut. Landminor har varit en fruktansvärd plåga, som dödat barn på de mest avskyvärda sätt. Men världen samlades – antog Ottawafördraget – och nu börjar vi äntligen få bort landminor från jordens yta. När jag växte upp sågs svält och död i banala sjukdomar som en orubblig självklarhet. Men världen samlades – antog FN:s millenniemål, och nu räddas miljoner och åter miljoner fler barn varje år tack vare bättre tillgång till vaccin. Apartheid föll! Berlinmuren revs! Det Europa som krigat i sekel efter sekel gick samman i en union! Inget är förutbestämt! Inget är givet! Tveka inte – samhällsförändring är möjlig, när vi håller ihop! * * * Och om världen känns för svår och greppbar – se bara på vårt eget land! För hundra år sedan var vi en fattig nation. Men vi samlade oss, över klassgränser och från alla landsdelar. Vi sa nej till att förbli ett lågskatteland, och ja till att bygga ut vården, skolan och omsorgen för alla. Vi sa nej till att utnyttja löntagare, och ja till en stark arbetsrätt. Vi sa nej till att cementera konservativa könsroller, och ja till jämställdhet och lika rättigheter. Vi sa nej till att sluta oss inåt, och ja till att kliva fram i omvärlden, vända ansiktet mot framtiden och delta i internationella samarbeten. Nu är vi ett av de rikaste, jämlikaste och friaste länderna i världen! Det var möjligt – för att vi jobbade sida vid sida. Det var möjligt – för att vi höll

ihop! * * * Nu behöver vi samla oss igen, inför vår tids akuta hot. Sverige har härjats av svåra skogsbränder. Länderna kring Medelhavet har plågats ännu värre, och det brinner också i USA, i Japan, i Ryssland. Stora skogsvärden har gått förlorade. Torkan har förstört flera skördar, och Sveriges bönder har brist på foder. Nu ska vi göra det som krävs för att släcka de kvarvarande bränderna. Vi ska göra oss redo att möta de väder som väntar, om det så blir nya värmeböljor, svåra stormar eller översvämningar. Och alla ni som drabbats den här sommaren – ni ska känna att hela Sverige står på er sida. Ni är inte ensamma i detta. Vi håller ihop. * * * Men det viktigaste arbetet, det är att genomföra klimatomställningen. Att inte bara anpassa oss till de extrema vädren utan göra allt för att förhindra att de blir fler. Det kan vi bara klara tillsammans. När Anna Lindh var en ung SSU-ordförande sa hon så här: ”Miljöfrågorna är kanske det tydligaste exemplet vi har i dag på hur samhällsinsatser är nödvändiga, hur politiska beslut är livsavgörande för att rädda vår framtid.” Så är det, och den som smiter från det ansvaret sviker kommande generationer. Därför lanserade Göran Persson det gröna folkhemmet. Det är därför jag sliter för att förverkliga det. Det är därför vi, redan i vår första budget föreslog mer klimatanpassning och stärkt krishanteringsförmåga. Det är därför vi successivt har fördubblat miljö- och klimatinvesteringarna och nått en världsledande position. Och det är därför vi driver på i EU och i FN, för att höja ambitionerna i Parisavtalet, så att vi ska kunna hålla jordens uppvärmning så långt det går under 2 grader. Jag vet att klimatomställningen är möjlig. Om varje människa, varje regering, varje land gör sin plikt – och om vi håller ihop! * * * Samtidigt har sommaren visat, att det finns flera hot här hemma, som vi måste möta genom att stå sida vid sida, och visa styrkan i ett samlat samhälle. Nazismen är inte ett politiskt alternativ i ett demokratiskt samhälle. Det är en kraft som vill förgöra demokratin i sig självt. Det är en mördarideologi som är skyldig till brott mot hela mänskligheten. I somras skulle Nelson Mandela fyllt 100 år. I sin kamp inspirerades han av ett mantra som på svenska lyder: ”Låt ditt mod stiga med faran.” Och nazismen, rasismen, det växande hatet – det är en fara för vår demokrati, oavsett om det vrålas ut av skinnskallar på gatorna, eller sprids av anonyma konton på nätet. Jag och min regering, kommer att göra allt vi kan för att besegra hatet. Men denna uppgift kan bara ett helt samhälle klara av. Så låt modet stiga med faran! Säg ifrån när människovärdet kränks! Organisera dig med andra för att stärka demokratin! Samhället kan förändras – hatet kan pressas tillbaka – om vi håller ihop! * * * Och på samma sätt ska vi ta oss an det grova och dödliga våldet, och den organiserade brottslighet som ligger bakom den. Det kan bara slås ner av ett starkt och samlat samhälle! Nu satsar vi mer på polisen än någon regering har

gjort på 20 år. Vi förbättrar arbetsvillkoren, fördubblar utbildningsplatserna och startar nya polisutbildningar med målet att nå 10 000 fler polisanställda till 2024. Vi ska skärpa straffen, skydda rättegångarna, och stärka tryggheten i våra bostads- och affärsområden. Vänner, Vi ska visa att staten alltid är starkare än gängen! * * * Men lika kompromisslöst som vi bekämpar brotten, ska vi bekämpa brottens orsaker! Därför attackerar vi den hopplöshet och utsatthet, som göder brottsligheten. Vi skapar nya vägar ut för de som vill lämna gängen, och ser till att samhället reagerar snabbare och hårdare när någon ung riskerar att dras med i dem. Vi rustar upp bostadsområden, och gör dem tryggare att gå i, dag som natt. Vi investerar i fler utbildningsplatser till bristyrken, skapar kortare vägar in i jobb och låter fler hugga i inom välfärden. Om varje ung människa arbetar, har bostad, och lever i ett tryggt samhälle – då kommer gängens ledare inte kunna rekrytera. Så enkelt är det att sammanfatta. Så svårt kommer det vara att genomföra. Men det är möjligt att både bekämpa brottsligheten, och den hopplöshet som göder den. Vi kan klara det tillsammans, om vårt samhälle håller ihop. * * * Och det börjar redan i skolan. Roald Dahl skrev en gång: ”Alla barn har en gnista inom sig. Allt vi behöver göra är att tända den.” Är det naivt? Jag tycker inte det. Jag vägrar se några barn som förlorade, dömda att misslyckas, och att aldrig få känna den frihet som en god utbildning och ett bra jobb innebär. Jag vill att svensk skola ska ha kraften att tända varje barns gnista. Men idag är det för många gnistor som slocknar. Av för mycket stök, för stora grupper, och för få som har tid att hjälpa dem – oavsett om eleven har hamnat efter eller vill springa före. Samtidigt har skolan blivit en marknadsplats, och barnen kunder. Som lockas med I-pads, utsätts för aggressiv reklam, och får glädjebetyg som har mer med försäljningsstrategi än elevens kunskaper att göra. Och när affärsidén inte håller längre, så går skolan i konkurs! Visst blir man förbannad! Det finns väl ingen annan vettig reaktion? Jag vill freda skolan från vinstjakt och religiös påverkan. Jag vill fortsätta göra massiva investeringar för att anställa fler lärare och lärarassistenter. Jag vill öka studien i klassrummen och skolans förmåga att fånga upp alla barn innan det är för sent. Det är möjligt att skapa en skola som drivs av kunskapsörst, inte vinsthunger, och som kan tända gnistan i varenda älskad unge i det här landet. Men det kräver ett starkt samhälle, där vi håller ihop! * * * För en tid sedan läste jag några ord av en kvinna som heter Jessica, som jobbar som undersköterska i äldreomsorgen. ”Jag är trött. Jag vill så mycket mer. Jag kan så mycket mer. Hur kan de uppskatta mig så mycket, när jag kan så mycket mer? Hur kan de gamla nöja sig med mig? Ge mig tid, ge mig mer tid. Jag vill så mycket mer.” Sveriges sjukvård och äldreomsorg är världsledande. Och det är tack vare sådana som Jessica, och alla andra som viger

sina liv för vår hälsa och välgång. Men det är så många som känner att de inte räcker till – och som vill så mycket mer! Och den enda möjligheten för dem att göra mer – det är att bli fler. Därför har vi investerat 13 miljarder i hälso- och sjukvården, och fått 13 000 fler anställda där under de senaste fyra åren. Nu vill vi gå vidare. Vi vill öppna fler vårdcentraler, och få fram bättre öppettider. Vi vill korta köerna, inte minst inom cancervården och för ungas psykiska ohälsa. Vi vill satsa de resurser som krävs för fler ambulanser och ambulanshelikoptrar, så att hjälpen alltid är inom räckhåll – i hela landet! Och vi vill anställa de 14 000 fler inom vården som behövs för att göra det möjligt. Till Jessica, och alla hjältar inom svensk vård och omsorg, vill jag svara: Ni ska få mer tid! Ni ska kunna göra så mycket mer av det ni vill göra! Det är möjligt – om vi håller ihop! * * * Men för att klara rekryteringarna – måste jobben i välfärden få den status de förtjänar! Det gäller inte minst undersköterskeyrket, som alldeles för länge varit nedprioriterat och eftersatt. Därför ger jag dessa besked idag: Du som vill läsa till undersköterska eller barnskötare på gymnasiet, du ska garanteras ett fast jobb på heltid, när din utbildning är slutförd. Du som vill läsa till undersköterska senare i livet, du ska få ännu bättre möjligheter att plugga i hela landet med 20 000 nya utbildningsplatser. Du som redan är undersköterska, och vill ta nästa steg, för dig bygger vi ut specialistutbildningarna och ökar möjligheten till tryggare anställningar. Du som jobbar i hemtjänsten – du ska självklart ha rätt till fria arbetskläder, men du ska också bli av med dessa rigida minutscheman, så du kan anpassa ditt arbete efter brukarnas behov – inte byråkraternas mallar! Och till alla er som utgör den svenska välfärden, ska välfärdsinvesteringarna öka med minst 65 miljarder jämfört med 2014, så ni kan fortsätta utträta mirakel i det stora och i det lilla. Det är socialdemokratins budskap till Sveriges undersköterskor: Ni ska få mer tid – fler kollegor – och det stöd och den respekt som ni förtjänar! Vi håller ihop! * * * Och när vi talar om respekt. Jag tänker mycket på de äldre, som får stanna hemma året om. De som får tacka nej, till att besöka barnbarnen, eller komma på en ursäkt, när vännerna vill gå ut och äta. Bara för att pensionen inte räcker till. Våra äldre har byggt landet. De har rätt att vänta sig samhällets tack och respekt. Men de har banne mig också rätt att få lön för mödan. Därför har vi höjt de ekonomiska stöden, och vi är på väg att avskaffa de sista resterna av pensionärsskatten. I genomsnitt har pensionärernas ekonomi förbättrats med 13 000 kronor per år. Det är en bra början. Men det är ändå bara en början. Nästa mandatperiod vill jag höja garantipensionen och bostadstillägget för de fattigaste pensionärerna. Jag vill höja pensionerna så att det blir 5 000 kronor mer i plånboken varje år, för alla som slitit i ett helt yrkesliv i lågavlönade jobb. Det är det enda rimliga att göra. Men det säger de

borgerliga nej till. De vill inte ha den här höjningen. Vad är det som är så bra med klassamhället, att de vill bevara det livet ut? Och om de borgerliga säger nej nu, då undrar man ju hur de ser på den riktigt stora utmaningen som ligger framför oss. Många av framtidens pensionärer löper risk att bara få hälften av sin slutlön som pension, om ingenting görs. För min del, vägrar jag att acceptera fattigpensionärer som ett faktum. Därför kommer vi att gå fram med en höjning av arbetsgivarnas inbetalningar till pensionssystemet.

Socialdemokraternas mål är att den samlade pensionen ska nå minst 70 procent av slutlönen. Ulf Kristersson, vad säger du om det? Ja, eller nej? Väljarna förtjänar ett svar! Jag vet vad jag vill ha. Jag vill ha ett starkt samhälle, så att alla som slitit ett helt yrkesliv ska få en pension som går att leva på. Ålderdom ska betyda frihet – inte fattigdom. Det är möjligt – om vi håller ihop! * * * Så här är det på punkt efter punkt! Klimomställningen. Brottsligheten. Skolan. Sjukvården. Pensionerna. Alla kräver de ett starkt samhälle, där vi investerar i varandra. Det löses sig inte genom ödet! Det löses sig inte genom att hoppas på marknaden! Det är vi som måste göra det! Bara ett starkt samhälle, kan göra de stora investeringar i kunskap som krävs för att arbetslösa ska kunna ta de 120 000 jobb som redan är lediga, så att arbetslösheten kan fortsätta att pressas tillbaka! Bara ett starkt samhälle, kan ge de massiva möjligheter till språkundervisning, jobb och trygga boenden, som krävs för att bryta segregationen! Bara ett starkt samhälle, kan rusta upp vägar och järnvägar, investera i bredband och exportstöd, säkra affärer och mackar, statlig service och statliga jobb i hela landet, så att hela Sverige kan leva – och växa! Så då är min enkla fråga: Varför i hela fridens namn är Moderaterna fortfarande helt fokuserade på att sänka skatten? * * * Nu har vi styrt i fyra år. 300 000 fler går till jobbet. 100 000 av dem har anställts i välfärden. Över fem miljoner är sysselsatta och ungdomsarbetslösheten är den lägsta på 16 år. Vi har vänt underskott till överskott, och tvingat ned statsskulden till den lägsta nivån på 40 år. Som Dagens Industri beskrev det för några veckor sedan: En urstark svensk tillväxt, som krossar förväntningarna. Nu är frågan: Vad ska vi göra av den här ekonomiska styrkan? Vi socialdemokrater går till val på att genomföra det största trygghetsprogrammet i modern tid, där vi investerar och anställer de tiotusentals poliser, lärare och sjukvårdspersonal som krävs för att göra samhällsförändringen möjlig. Moderaterna, de talar mest om samhällsproblemen. För när det kommer till lösningar, så vill de främst sänka skatten, mest för dem som redan har mest. Men den här gången nöjer de sig inte med det. Vanligt folk ska inte bara få svagare välfärd – de ska få högre marknadshyror, sämre anställningsvillkor, och lagstiftning om lägre löner! Här

står striden! Vi är överens om att Sverige ska ta krafttag mot brotten och ha en fortsatt stram migrationspolitik. Det är inte det svåra att enas om i riksdagen. Men det går inte att anställa de poliser, sjuksköterskor och lärare som landet behöver genom skattesänkningar för förmögna! Det är dags att Moderaterna erkänner, det varje fyraåring lär sig den hårda vägen: Det går inte att äta kakan, och samtidigt ha den kvar! * * * Därför blir valet en folkomröstning om välfärden! Och min linje är denna: Jag vägrar att sänka skatten för några rika få – jag vill bygga ett starkare samhälle, och ett tryggare Sverige, för oss alla! * * * Men, det vilar också ett annat moln över valet. Sedan vi tog över har vi hanterat det svåraste parlamentariska läget på ett sekel. Nästa mandatperiod kommer troligtvis bli ännu svårare. Jag är redo för det. Jag kan samarbeta och förhandla. Min regering har under de senaste fyra åren slutit 26 större blocköverskridande överenskommelser. Vi har gjort upp om åtgärder för att möta flyktingkrisen, stärka försvaret, trygga energiförsörjningen och skärpa skyddet mot terrorism. Vänner, jag är beredd på att begrava den fördummande och förlamande blockpolitiken en gång för alla. Men en sak tänker jag inte göra: Och det är att ge makt åt Sverigedemokraterna. Det är inte bara för deras nazistiska och rasistiska historia långt in på 90-talet, som de nu gör allt för att bagatellisera. Det är inte bara för att de ständigt avslöjas med rasistiska och nazistiska företrädare idag, som säger att muslimer inte är människor fullt ut, eller hetsar till våld. Det är för att deras gärning, från grundandet och framåt, går exakt emot min. När jag gör allt för att bekämpa segregationen, gör det allt för att för att utlandsfödda ska förstå att de aldrig kan bli riktigt svenska. När jag sliter för att mota tillbaka de nynazistiska rörelserna, så sprider SD deras världsbild och konspirationsteorier. Hur skulle jag någonsin kunna samarbeta med en sådan rörelse? Jag vill hålla ihop Sverige – de gör allt för att slita det isär! * * * Moderaterna däremot, återkommer gång på gång om olika sorters samarbeten med SD. De har öppnat för att ge dem tunga poster som ordföranden i riksdagens utskott, och meddelat att de tänker söka regeringsmakten, oavsett hur få röster de får i valet. Frågan är väl inte om, utan när, samtalen kommer att börja. Därför är det viktigt att alla som tror på ett sammanhållet Sverige förstår en sak: Socialdemokraterna är den enda garanten för en regering där Sverigedemokraterna inte får makt. Jag kommer aldrig att göra mig beroende av SD. Jag kommer aldrig ge makt åt de som vill splittra landet! * * * Vänner, detta är vad jag vill säga er idag: Vi önskar nog alla ibland att vi hade levt i en lugnare värld. Och vår tid är svår och förbryllande. Men är det något jag lärt mig från hela mitt liv, så är det vad människor kan uträtta när vi står sida vid sida. Sverige brinner. Hatet växer. Människor tvekar inför framtiden. Men låt oss svara, oss

själva, och kommande generationer: Vi ger inte makt åt hatet. Vi sänker inte skatten mest för de som redan har mest. Vi håller ihop! Vi låter modet stiga med faran! Och tillsammans, bygger vi ett starkare samhälle och ett tryggare Sverige, för oss alla. Uppdaterades senast: 14 augusti 2018

Taggar

2010-tal, 2018, Man, Politiska tal, Socialdemokraterna, Sommartal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/stefan-lofven-sommartal-2018>